

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr. za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Državni zbor

je za nekaj časa odložen, poslanci se vrnejo domov, potem ko so imeli pol leta z raznimi postavami posla. — Ako delamo poprečen račun vsega delovanja, razume se da ne moremo biti z dozdanjim državnim zborom sploh nikakor zadovoljni.

Pač se je nekoliko dobrega storilo. V svobodnostenem oziru se je s konfesionalnimi postavami vendar nekoliko žila izpodrezala pretiranemu uplivu ultramontanizma na politično življenje. — A druge svobodnostne postave še čakajo (kakor prenaredba tiskovnega zakona) ali pa so se le polovično resile. V tem bode državni zbor gotovo svoje delo nadaljeval. Z delavnostjo državnega zbora v liberalnem oziru bi torej mogli zadovoljni biti.

Ne moremo pa tako zadovoljni biti z njegovim delovanjem ali bolje medelovanjem v narodnih vprašanjih, — in narodno vprašanje nam mora biti nad vscim drugim, ker ima v sebi pogoje našega življenja kot narod, ker vsako bitje hoče najprej biti, potem stoprva se vpraša kako biti.

V narodnem obziru državni zbor nam Slovanom tudi zdaj nij ničesa dovolil. Naši poslanci so stavili svoje terjatve, a vspeha niso imele še. K večjemu moremu to konstatirati, da ob prilik, ko so se naši slovenski poslanci potegnili za ravnopravnost na Slovenskem, letos (izvzemši nekaterih posameznosti) nismo uže videli one strasti proti nam, kakor se je ob enacih prilikah kazala prejšnje čase. — To nam more upanje ohraniti, da naposled prodre v nemške in vladne kroge prepričanje o pravičnosti naših narodnih zahtev.

Mi tu govorimo navlašč le o narod-

nem vprašanji in ne o državopravnem. Kajti naši poslanci kakor tudi pravnici so po našem mnenju z vstopom v državni zbor vendarle faktično priznali ustavo, in morejo zdaj le na podlogi ustave skušati kaj za svoj narod koristnega dosezati in v državopravnem oziru pozneje le za takimi spremembami v ustavi težiti, ki so nam Slovanom v narodnem obziru na korist. Ne pomaga nič, — čas in izkustvo so nas podučile, da federalizem, kakoršen je v fundamentalnih člankih založen in po kakoršem tirolski jezuitje le iz ultramontanskih ozirov brepené, nij izpeljiv, — moramo torej dosezati le oni federalizem, ki je dosegljiv.

Tudi tretji veliki nalogi državni zbor nij bil kos. Nij mogel namreč pravega pomoka najti, ki bi ustavil vedno bolj razprostirajočo se denarno krizo, ter pomagal vsaj obrtu in trgovini iz stiske. Državne založnice so se slabo izkazale, drugega pomoka pak nij znala niti zbornica niti vlada imenovati. Poslanec Lienbacher je bil sicer stavljal nasvet iskati uzrokov denarnega propada, ali ker so se nekateri ustavoverci ali ne prav čiste čutili ali pa samo bali, da bode morda pri iskanji teh uzrokov preveč od desnice v zbornici očitanj na vladu palo, češ, da nij dobro pazila na borzo ter da je "ustanovljevanje" sleparških bank dopuščala, — populili so v dotičnem odseku Lienbacherjevemu nasvetu vse ostrine, morda na škodo stvari same.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 9. maja.

V zadnji seji državnega zebra je bila ostra debata o brambovski predlogi, §. 10. ustanovljenji kavalerijskihadr. Slo

je za 78.000 gld. ali bi se dovolili ali ne. Glasovalo je potem (po imenih) 157 z "ne" in samo 97 z "da". Za dovolitev je bila tudi pravna stranka. Vlada je torej zopet premagana in od lastne stranke preglasovana bila.

Skupno ministerstvo je imelo v sredo v Pešti sejo. Vojni minister je izrekel, da bode kolikor je mogoče vojakov odpustil in rekrute kasneje sklical, da se nekaj stroškov prihrani.

Moravske listi dajejo bratom v Pragi svet naj se med soboj ne prepriajo in naj ne dajejo Nemcem prizor škandalnega med-sobnega ravnjanja. — Dober svet a ne mara da preteško izpolnovanje.

Vnanje države.

Spanjški zmagovalec Serrano je odgovoril deputaciji, ki mu je prišla čestitati, sledče: "Karlizem je pretresen, a ne zmagam. Stoprva kadar bode karlizem podrt in kantonalizem brez nevarnosti, bode dežela svobodno razpolagala sama sobo." — Vladna vojska je razpolagala pod don Alfonzom zedinjene bande Karlistov, ter jih je veliko pobila.

Serrano je prišel v Madrid, Concha pak je ostal pri vojski, da si ukoristi zmago. Kaker se iz Madrida piše, je glavna stvar, da se Karlisti, ki so od Bilbao pobegnili, v provinciji Guipuzcoa odrežejo. Z juga je nov republikansk oddelek odšel proti Estelli, katera je bila uže tolrikat glavni kvartir don Karlosa, da se še od tod legitimistični potepuh prepodē. Karlisti, kakor telegraf poroča, ravno na tisto stran retrirajo, in bi znala prihodnja bitva pri Estelli biti. Karlističen list "Nouvelliste" pričoveduje sam, da "kraljevi" vojaki v velikem številu begajo na francosko ozemlje, in da pričovedujejo, da se "kraljeva" armada čedalje bolj razpršuje in manjša.

Italijanska zbornica je dovolila pri posvetovanji o financijskih predlagah tudi davek za fabrikacijo alkohola in piva, in sicer kakor sta ga minister in komisija predlagala.

Listek.

Silverija.

Prizori iz mehikanskega življenja.

(Francoski spisal Lucien Biart.)

I.

(Dalje.)

Neki notranji glas mi svetuje, naj začnem žvižgati mehikansko narodno slavodatko. Jaz to storim. Jezdec jaha počasi. Texien Warren je, varovalec Silverije Martinez. Jaz se pokazem, prepričan, da me bo krogla plačala za muziko. Diego Lara vzame puško od lica, počene ter se potuhne med travo. Warren je zamišljen. Njegov konj je po navadi galopiral, zdaj pa stopa je počasi. Jaz začnem mahati z rokami, da bi me jezdec zagledal. Jaz sem hotel, da bi Warren zadiral. A kakor bi mi nalašč

nagajal, se vstavi ter posluša. Vsapeh mojega poskušanja me žalostno osupne, da omolknem. Warren jaha dalje po steznom ovinku. Jaz ležem na tla. Strah mi jemlje sapo.

Vedel sem strašno tajnost. Zakaj hoče Diego usmrtni Warren? Kako povedati zadnjemu, naj se varuje, a ne izdati Diéga? Treba mi je govoriti z mladim možem, govoriti odločno in sicer takoj. Jaz vstanem. Planjava je zapuščena. Umirajoče solnce zlati stolp sv. Kristofa, tiči žvrgole, Rio-Blanco mrmra, biki otožni prihajajo k ograjam, med katerimi so zaprti, ter zamolklom mukajo, kakor bi hoteli pozdravljati dišečo sapo, ki jih boža po nosnicah. Oblak velikih rumenih metuljev frifoli tam, kjer se je ravno kar lesketala Diegova karabinka. Ali sem sanjal?

II.

Ko pridem nazaj k vdovi Lopez, je bil

moj Kozak uže napasen. Žena mu je bila dala dobre krme.

— Ali nijete nikogar videli denes? vprašam pošteno žensko dvigaje se na sedlo.

— Žive duše ne, doktor. Kdo pa razen vas zaide s ceste sem do moje koče? odgovori vdova.

Stoprva ko bič v tretjič Kozaku zažvižga okolo ušes, se začne oddaljevati. Skače, se vzpenja, rezgeta. A s tem mene ne zmoti. Jaz ga dobro poznam: Ko pride kljuse na stezo, povesi ušesa, poniža glavo ter lepo zložno koraka, češ, saj me nibče ne gleda. Jaz ga poženem. Hotel sem doiti Diego. Žival se vstavi, povesi glavo nizko dol proti tlem. Potem začne raztezati noge — o jaz ga poznam, vrgel bi me rad. Jaz se varujem, ter mu kažem, da sem jaz gospod. Švigam ga z bičem ter mu zadiram ostroge v trmaste lakotnike. Kako pa je potlej poleven moj stari služabnik, ko vidi, da sem

V pruskem deželnem zboru se je večkrat kazalo zdaj pri crkveni debati na avstrijske konfesionalne postave. Kar se je od ultramontanske strani navajalo, nij dosta več vredno, kakor besede klerikalnih ropotačev v dunajski lesenjači — tudi pruski brezdomovinci so očitali, da je naša konfesionalna postava izdelana na protestantovskem stališču.

Na Grškem je ministerstvo Bulgaris demisijoniralo, in kralj je demisijo tudi sprejel. Kot Bulgarisovega naslednika je javno menjenje zaznamovalo Komundurosa, a ker si tudi ta politikar nij upal narediti novega ministerstva, ponudbe kraljeve nij sprejel. Kabinet, ki bi bil življenja zmožen, je na Grškem čedalje bolj nemogoč, posebno ako komora zboruje; kajti ta je razcepljena v takliko strank, ki hočejo vsaka po svojem potu hoditi. Komora se menda razpusti, a tudi razpuščenje ne bo dosti koristilo. Od vseh strankovodjev je Deligiorgis še najmočnejši v komori, a tudi ta ne opravi ničesa, kajti od drugih strank se mu ni eden poslanec ne pridruži. Kralj je strogo ustavoren; on ne more pomagati, voditelji se ne morejo sporazumeti, tedaj bode minister-ska kriza še dalje trajala.

Dopisi.

Iz Ljubljane 9. maja [Izv. dop.] Naj mi bode dovoljeno s kratkimi besedami uredništvo „Slov. Naroda“ in ljubljansko občinstvo opozoriti na reorganizacijo naših ljubljanskih društev sploh. Odkritosrčni moramo biti in reči, da društveno življenje v Ljubljani vse hira, in sicer si tukaj Slovenci in „nemškutarji“ ali kakor se uže zovejo protivniki nas narodnjakov, nemamo dosti oponašati. Nečem škodoveselo kazati, da nemška društva v Ljubljani skoro še bolj hirajo nego slovenska, ker zabavljati denes nij moj namen. Vsi imamo mnogo popravljati, povsod v socialnem življenju je mnogo grehov, še več pa nemarljivosti, agonije in nedelavnosti. V tem bi se dalo dosti popraviti in to se bode moralno. Nastalo bode celo vprašanje, ali bi ne bilo dobro povsod, kjer nij odločno na rodno protivje, poskušati, da se v dobrih namenih zedinimo dozdanji antagonisti, če je mogoče na podlogi pravičnosti.

„Tempora mutantur et nos mutamur in illis“ — časi so se spremenili. Denes vsakdanja zagrizenost lahko mini, vsak naj svoje prepričanje obdržuje, naj mož ostane, a pred sodke naj odvrže. Gotovo da si bomo mi

narodnjaki s tem postopanjem le prijateljev pridobili, in ako za narodno stvar tudi mnogo privrženikov ne dobomo, gotovo smo pridobili uže s tem mnogo, da število sovražnikov zmanjšamo. Strast rodi le strast in ne pridobiva, nego odbija.

K stvari. Nemški „Turner-Verein“ umira, a niti umreti ne more, še toliko moči nema. Naš „Sokol“ sicer ima še udov precej, ima še premoženja, a število udov, ki res namen društva izvršujejo, se je tako skrčilo, da nas je sram povedati. Vprašanje, ali se da tu kaj hladnokrvno pametnega storiti za — televadstvo? Na to si ne upam odgovarjati, a premisli bi to dobro bilo.

Kakor hira nemška „kazina“, tako tudi slovenske „čitalnične“ veselice vedno redkejše postajejo in ne moremo žalibog reči, da je obiskovanje vedno večje, ali da bi število udov rastlo. To je enkrat v teku časa. — Med narodnimi društvami ima največ pokazati, največ stori, ker nam slovensko gledališče po konci drži, „dramatično društvo.“ A tudi to društvo ima premalo materialnih močij, premalo ga občinstvo podpira; v tem treba, da se občinstvo bolj zanima in navduši. —

O vseh družih društvih bi se dalo obširno pisati, vendar za to bi mi denes morda ne mogli prostora dovoliti, niti se ne čutim poklicanega o vsem tem govoriti. Moj namen je bil le ta, da misel in diskusijo o tem sprožim. Naj bi se oglašili še drugi domoljubi. Samo še to mi bodi dovoljeno reči, da je po moji misli in po misli več narodnjakov, naj se Slovenci udeležimo „gasilnega društva“ ali „feuerwehr“, ker baš z vstopom še nekaterih Slovencev (več jih je uže itak zraven) bi društvo še odločneje imelo samo humanitarni namen. Meni se zdi, da je bil nekdanji sklep, da naj Slovenci perhorescimo „feuerwehr“ ravno tako prenaglijen, kakor sklep — nevoliti v mestni zbor. Nij greh spoznati napačnosti svoje, nego greh je v napačnostih vztrajati.

Iz Novega mesta 8. maja. [Izv. dop.] Članek v št. 102. „Slovenskega Naroda“ o poniževalni odvisnosti c. kr. uradnikov je vse skozi resničen in enkrat odkrije rano, ki se uže dolgo časa kaže v našem socialnem življenju. Še bolj horendno se pak gotovo pokazuje po malih mestih nego pri vas v Ljubljani, — najbolj pa menda tu

jaz še bolje svojeglav, nego on. Tako lepo naravnost gre po cesti, da se mu kar zibiljem v sedlu. In Santo-Kristoforo se mi počasi bliža. Zakaj hoče Diégo umoriti Warrena? Celo pot sem se popraševal o tej točki, pa nijsem mogel dobiti nikakoršnega odgovora. Poprej bi bil lahko mislil, da je temu povod kaka nesrečna igra ali tekmovanje v ljubezni. A uže dvanajst let je minulo, da se je Warren odpovedal vsem satanovim slovesnostim, kakor pravi župnik. Zanima se le za svojo varovanko Silverijo, a kaj Diéga to zanimanje briga. Warren se je čudno preporedil. Ko je prišel v Orizavo, sem imel dosta posla z glavami in rokami, katere je on stokel. Tepel se je, tožil, pravdal, in sploh nij bil veliko boljši nego Diégo. Vendar pa je bil bolje razumen, imel je več prave srčnosti in velikodušnosti, kajti roke in glave, s katerimi sem imel jaz opraviti, so bile strte po dnevi, s pestjo. Nož in revolver je imel Texien vedno za

pasom. A s temi se mora plemenitaš, je dejal Warren, le takrat braniti, ako se zuga njegovi česti ali njegovemu življenju.

Od januarija 1841 do julija 1852, ednajst let, dvanajst celo. Kaj! ali uže tako dolgo časa je mrtev oča Silverije Martinez!

Martinez, katerega družina je bila o takozvani osvobojevalni vojski izpodena iz Mehike, je bil imel neizmerna posestva, katere so mu pa zapravili nezvesti oskrbniki ali pa mu je razkosali Indijani, ti surovi ljubitelji zemlje. Moral je začeti dolgotrajne pravde, ako si je hotel nazaj pridobiti ugrabljene pravice ter upirati se strašnemu sovraštvu. Počasi je dobival svoja posestva nazaj. Bil je slabega zdravja, a potrežljiv in vstrajen. Postal je zgodaj vdovec. Stanoval je sè svojo hčerjo v zelo prostorni hiši, katero so zidali uže njegovi pradedi in katero mu je prvo dala pravda nazaj.

Martinez je brskal vedno po starih pa-

pri nas v Novem mestu. — Kakor se tu gg. uradniki boje svojega poglavarja znanega „Palikao“ Grčarja, to bi bilo uže za humoreske če ne satire. Saj veste, da se vsled tega pri nas „čudeži“ gode, da mladi avskultanti, ki so prej po univerzah za svoj slovenski rod najbolj navdušeni bili in druge navduševali, zataje svoje slovenstvo in postanejo nemškutarji, vse vsled terorizma od vikših in ker se jim žuga, da ne bodo nikoli avanzirali, ako ostanejo Slovenci. Ali nij to demoralizacija? More tak uradnik, kateri je tako prisiljen zatajiti svoje srečo, biti zanesljiv in zvest v vseh drugih rečeh? (Iz tega dopisa smo izpustili po pregovoru „exempla odiosa“ vse osobne reči. Uredn.)

Iz Budim-Pešte 8. maja. [Izv. dopis.] Iz naše državne banke tedaj ne bo nič. Koliko se je o njej razpravljalo, koliko se je govorilo, koliko se je pisalo, koliko nadej se je v njo polagalo, in sedaj smo na Solymossyjevo interpelacijo iz Ghyczyjevih ust čuli, da je samostalna državna banka za nas nemogoča, nedosežna stvar. Ghyczy je naravnost rekel, da so naša denarna sredstva premala za osnovanje samostalne drž. banke. Desnica mu je ploskala, — se ve da ne zato, ker je rekel, da smo reveži, nego zato, ker ga nij bilo strah resnico povedati — levica je pa resignirano molčala. Ko je Ghyczy še člen opozicije bil, je sam na vlogo tičal, da naj osnuje samostalno drž. banko, denes pa, ko je Ghyczy člen vlade, je o stanji te zadeve bolje podučen, ter sam priznava, da je za nas nemogoča stvar. Za naše levitarje je to huda pluska. Narodnostim, zlasti pa trgovcem je jako drag, da ne dobimo samostalne drž. banke, in zavoljo tega, ker bi naši bankovci gotovo za kakih 20% manje vrednosti imeli, nego bankovci dunajske drž. banke. — O poboljšanji naših državnih finančij se še zmerom nič ne sliši, nič ne vidi, nič ne čuti. „Hon“ je izračunal, da so državni dohodki v I. četrti tekočega leta sicer za 6% večji od lanjskih dohodkov v istem razdobju, da so pa kljub temu vendar za 30% manjši nego so bili proračunani. Letošnji manjek iznaša uže zdaj skoro 24½ miljona, kaj stoprva bode! Zadnje posojilo je do bornih treh milijonov uže vse poteklo. Na vprašanje: s čim se bo manjek do konca leta pokrival? pa ne ve nobenega odgovora dati. Finančno, ali prav za prav denarno

pirjh. Le redkokrat je šel iz hiše, bodisi na sodnji stol, ali pa pregledávat mejnike one zemlje, zaradi katere se je z Indijani prepiral. Warrena je dobil večkrat med lupeži svojih posestev. Texien je bil sodnijski sluga, sodnik, ako je bilo treba, tudi advokat, kakor vsi njegovi rojaki, in tako so si ga izbrali Indijani za svetovalca. On pa se je nadejal, da dobi za plačilo kako lepo domeno, za katero se pravdajo.

Neko popoludne me pride kar na enkrat neki človek iskat. Martinez, slab jezdec, je ravnokar s konja padel. Razmesaril si je nogo. Ko pride jaz k njemu, je ležal v omotici in meni je bilo mogoče, rano natanko ogledati. Ko pride nesrečnez k zavesti, mu neznam, da bo treba razbito nogo odrezati. Mož se temu hudo ustavlja. Jaz mu moram povedati, da mu je življenje od amputacije zavisno. Martinez sklene roké ter moli.

— Jaz sem izvolil, doktor, mi reče kon-

vprašanje bo v kratkem spet goreti začelo. — Zakonska osnova o uvedenji javnih notarjev nikakor ne more skoz državni zbor prodreti. Suje se sem in tam od odbora v zbor in iz zpora spet nazaj v odbor brez konca in kraja. Prvikrat jo je zbor zavoljo §. 2. odboru povrnil, in sedaj se zopet zavoljo §. 54. povračuje. „Közept“ in ž njim tudi neki drugi naši časopisi so grajali državni zbor zavoljo njegovega prenapetega šovinizma glede uvedenja magjarskega jezika v notarijatske pisarne, za naše zadeve čudno znamenje časa. Zakonske osnove o obveznosti železnic, škodo na blagi in življenji povrnil, in o krovotvorenji menjic je drž. zbor po kratkem razpravi sprejel. — Levičar Gubay je prašal ministra za komunikacije, ali ga je volja železniško črto Dunaj-Novi tako dolgo zaprečiti, da se bodo poprej ogerske železnice pri Belgradu s srbskimi, in pri Šamcu s turškimi železnicami zvezale? Bodemo le čuli, kaj bo minister na to odgovoril! — Odbor za ustanovljenje razmer med državo in cerkvijo je uže v svojej prvej sednici se zedinil v tem, da se ima obligatorična civilna poroka uvesti. „Magyar Politika“ piše obširno o tem vprašanju. „Egyertes“ zagovarja celo odpravljenje posilnega celibata.

— Glasovi o stanji setev prihajajo vsak dan povoljnješi, tako vsaj vladni listi poročajo. Strni baje mraz celo nič nujnahudil, vina in sadja bo pa baje peti del manje, nego se je pred mrazom kazalo.

Domače stvari.

— („Gasilno društvo“) v Ljubljani (feuerwehr) ima denes občni zbor.

— (Planinsko društvo) za Kranjsko ima 12. t. m. ob $\frac{1}{2}9$ zbor v kazini.

— (Vreme) se pri nas še zdaj neče zjasniti. Včeraj smo imeli zopet deževno.

— (Nesreča.) V Postojni sta predvčeranjem na kolodvoru dva vagona nekemu delavcu vso roko strla.

— (Pri ljubljanski cigarni fabriki) katere nadaljevalno zidanje je prevzel konsorcij iz gospodov Luka Tavčar iz Ljubljane, Kotnik iz Vrhnik in Mihael Stare iz Mengša, — zidalo bo privatno društvo na čelu katerega je gosp. Ločnikar 12 do 15 hiš, v katerih bodo stanovanja za de-

lavce. Tako se bode Ljubljana ob tržaški cesti zdatno pomnožila.

— (Farovski list) po navadi vseh pobožnih „katoliških“ novin prav surovo napada v včerajšnjem listu o s o b o g. Rapoca, rekši, da je ta gospod največji sebičnež in da bi politično mesto rabil samo svojo korist. Zopet tu govore v hiši obešenjakovi o vrvi! Oni, ki maslo na glavi nosijo, na solnce hodijo! — Kako nezaslužen je ta surovi napad na Rapoca, kaže slučaj, da je baš on na prigovaranje drugih kandidaturo samo iz patrijotizma prevzel, da bi Nemcu nekoliko glasov odtegnil, ter da baš on hoče na volišči, ako ne zmaga, ali ako bi drugi narodnjak (če prav klerikal) lažje zmagal, delati za narodnjaka, tudi če je tak ko Šuc! To dokazujejo pisma, ki jih v rokah imamo in jih na željo (celo Klunu) pokažemo. Pikajo ti „katoliški“ s svojim fanatikarskim strupom na vse strani brez ozira, a hočejo še o slogi govoriti!

Razne vesti.

* (Razbijanje.) V Lincu so se pretekli dni zbrali delavci in drugi ljudje nižje sorte ter so v Hačkovi pivovarni razbili in zdrobili vse, kar se jim je dalo, in sicer zato, ker je ta pivovarna cenopiva za 4 kr. pri bokalu zvikišala. Stoprv ko so vojaci prišli, se je naredilo razsajjanju konec, a delavci so šli strašno zabavljaje skozi ulice, in tepež bi se bil ponovil, ko bi se bili vojaki oddalili.

* (Umrli) je te dni Nikolo Tomasev v Florenci. Pokojni je velik italijansk pesnik, rojen Dalmatinec, Slovan (pravo ime je Tomazič).

* (Surovost Dunajčanov.) Peštanski „P. Lloyd“ toži, da grdo zasramujejo Dunajčanje po novinah magjarski in češki jezik in vsacega, kdor ta jezik govori ali se ga uči, ter tako napotja delajo končnemu tako potrebnemu porazumljenju med narodi.

* (Sin, ki hoče mater umoriti.) V Pohrlici na Češkem je delavec Matija Dočekal ko je pijan domov šel svojo matersrečal, zgrabil in v vodo vrgel rekši: „moram starko utopiti, da me ne bo zmirom zmerjala“. Prišli so ljudje na pomoč in starko rešili, surovega sina pa zaprli.

* (Smel ubeg.) 28. aprila je ušel v Gradec iz kriminalnega poslopja Janez Ortwein, ki je bil zaradi velike goljufije v preiskalnem zaporu. Peljali so ga bili namreč, ker je prosil, v sobo, kjer se posvetujejo, češ, da bi se pogovoril s svojim zagovornikom. Jetničar, ki je imel veliko opraviti, je ostal

cem trenotka. Jaz se izročim v božje roke. Gotovo so toliko močne, kakor vaše. Ozdravi me, ako hoče.

— Kaj pa vaša hiša, dejem mu ter pripeljem k njemu malo Silverijo. Vi ste jej edina podpora. Martinez, naj vas ne straši bolečina. Vi ste kristjan. Dolžnost vam je, da si varujete življenje.

Ranjenec prime zlatolaso glavo svoje hčere. Stisne jo k sebi, objame jo. Potem pa jo odrine od sebe.

— Naj se pelje ven, bog za sirote še posebe skrbi.

Martinez začne iznova moliti.

— Govorite mi resnico, doktor, reče čez nekaj časa, koliko ur po vaši misli še lehko živim?

Še pred večerom vas napade mrzlica nezavest.

— Tedaj še dve uri imam časa?

— Rajši manje, nego več. Te dve uri,

v prvi sobi. Ortwein, ki je bil nekaj minut sam, odpre omaro ter vzame iz nje jetničarjevo suknjo, najde v žepu očale, se obleče ter natakne očale in tako preoblečen, gre med ljudmi iz sobe, rekoč: „Se priporočam“. Druge dan dobri jetničar pismo, v katerem Ortwein pripoveduje, kje je suknjo pustil. Med drugim pa pravi: „Ko ste me zaprli, sem več tovarišem rekel, da Gradčani nikogar ne obesite, če ga nemate v rokah. Ta pregor, ki je uže star in zato jako dober, sem tudi v dejanji izpolnil. Dokler se bo poljubilo mojemu angelju varhu, budem vedno lepo svoboden pohajkoval. Bog vas obvarui!“

* (Čudno dogodbo) pripoveduje nek list iz južne Francoske. Meseca avgusta preteklega leta je napadel namreč gospo M. C. hud krvotok, in ko je zdravnik prišel, je trdil, da je mrtva. Ker je v onih krajin poleti strašno vroče, je svetoval zdravnik, naj se umrla mlada gospa takoj pokoplje. Sest ur potem je šla žalnjoča familija za pogrebom. Pred nekaterim časom pak se je hotel mož umrle gospo v novo oženiti, in pri tej priložnosti je mati umrle gospo prosila, da se njena hči izkoplje in prenese v Marseille v rojstveni kraj. To se zgodi. A ko se odpre držbinrakev, ostrme vsi gledalci. Krov truge je bil zdrobljen, truplo je ležalo v sredi prostorne rakve s populjenimi lasmi, obleka je bila v cunje raztrgana, roke vse razmesnjene. Nobeneru peresu ni mogče popisati materine obupnosti, katere stanje žuga z drugo nevarnostjo. Uradi pak so naredili hudo preiskavo, in dotični zdravnik bode najbrž ostro kaznovan.

Poslane.

Glede dopisa „Iz srednje Savinske doline“ v „Slov. Narodu“ 30. aprila moramo nopraviti krivico, ki se je sedaj za Vransko imenovanemu notarju Fr. Ulrich zgodila s tem, da mu dopisnik očita nezmožnost slovenskega jezika in pravi, da se on s prostim ljudstvom ne bode mogel sporazumljevati. On je rojen Slovan, rodom Čeh, živel in uradoval je nekatera leta kot avditor med Jngoslovani v Granici, s katerimi se je tudi lehko sporazumeval. Slovenčine se pa uči uže dve leti in sicer marljivo in z ljubeznijo do našega jezika. On je pošten Slovan in s pososom kaže se vsigdar Slovana. Nikakor se ni treba batiti Vrančanom, da dobe kakega tuje, ki bi jih ne razumel in vrbi tega še nemara mrzel na slov. narod in njegov jezik, kakor pa dela res žalibog marsikateri rojen Slovenec. Kronoslav Rojnik, modroslovec v Gradcu.

Loterijne srečke:

Na Dunaju 2. maja: 65. 1. 23. 14. 84.
V Gradcu 2. maja: 35. 65. 90. 11. 6.

— Martinez je star lisjak, mi reče, velebi mi, naj ne pomagam Indijanom iz Tequile, ki so ga tako grdo okrali. A oni so trmolavli, pa je tudi premoženje nekaj vredno. Umira, pravite. He! jaz se poznam, jaz sem mehkosrčen, znal bi me pregovoriti in jaz bi izgubil v enem trenotku svojo srečo. Čas teče, doktor, treba je, da mislim na bodočnost. Pijva grog. V tej hiši ljudje napravljajo d'obrega. Potem igraja karambol. Ali ne? Pa vsaj razčaljiv ni moj predlog? Nočete? Pa lehko noč.

Jaz se vstopim pred vrata, da Texien ne more oditi. Bil sem razčaljen. Govoril sem razburjeno.

— Vraga, vi še vedno taisto mislite, mi reče. Jaz vas nočem razčaliti, izpolnim sam voljo, da dokazati vam čem. Igrajva: ako vi doboste, grem z vami k vašemu prijatelju. Ako izgubite, izpraznite čašo groga. To je vendar pametno, ka li?

(Dalje prihodnjič.)

premislite, je še čas odrezati vam to pogubno cunjo. Pozneje je operacija zastonj.

— Ne govoriva več o tem, doktor.

Župnik in licencijat, ki sta pri teh besedah vstopila, prosita Martinea, naj si da amputirati nogo. On jima stisne roko, ter odkima z glavo.

— Neko prošnjo imam do vas, doktor, mi reče obrnivši se proti meni. Treba je, da uredim svoje stvari. Treba je, da pride Warren k meni. Prosim vas, pripeljite mi ga. Potem se vam morebiti vdam. A zagotavljam vas, ravno toliko storite za-me, ako mi izpolnite to prošnjo, kakor če mi ohranite življenje.

Jaz skočim na Kozaka. Iz enega kota mesta tekam v drugi. Končno najdem Texiena v neki igralnici. Bil je rudeč. Združenimi očmi je v eno mér trepal. Smehlja se pride k meni, popravlja si teške like svojih gostih las. Texien posluša, zakaj sem prišel, trese glavo ter odločno pové, da ne gre z menoj.

Peslane.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesciere du Barry

v Londonu.

Nobena bolezne ne more izvrstnej Revalesciere du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodeci, v živeh, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledavicah, tuberkole, sušico, naduhu, kašlj, neprabavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krv, šumenje v ušesih, medlico in blejanje tudi ob času noščnosti, scatno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom zopravljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalesciere imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec,

provizor fare Gleinach,

pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribeljal v svoji obupnosti k Vašej Revalesciere. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Franc Steinmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri održenih in pri otrocih 50krat avovo ceno za zdravila.

V plehastihi pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradeč bratje Oberanzmeyr, v Insbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

8. maja.

Evropa: Turk z gospo iz Postojne. — Mavška iz Gallenfelsa.

Pri **Stonu:** Carnimati, c. kr. nadljetnant v pokoji sè ženo iz Zagreba. — Šlibar iz Kamnika. — Sinreich, trgovec z Dunajem. — Petrasky z gospo iz Rusije. — Hinze iz Haasberga. — Grof Pače iz Ponoviča. — Hočevar iz Krškega. — Dralka iz Kamnika. — Skalerec iz Novega mesta.

Pri **Maliči:** Schiferdeker, potnik, Novak, potnik z Dunajem. — Tross, trgovec iz Prage. — Pausinger iz Monakovega. — Fehel iz Gradca. — Fliess, pedagog iz Ljubljane.

Pri **Zamoreci:** Conrad, c. kr. stotnik iz Betnek. — Karkož iz Trebnega. — Hina iz Zaloge.

Tržne cene

v Ljubljani 9. maja t. l.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — rež 4 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gl. 20 kr.; — oves 3 gl. — kr.; — ajda 4 gl. 80 kr.; — prosò 5 gl. — kr.; — koruza 5 gl. 10 kr.; — krompir 3 gl. 10 kr.; — fižol 6 gl. 50 kr. — masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špoh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1½ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — teletino funt 25 kr.; — svinjsko meso, funt 36 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 4 gl. 90 kr.

Dunajska borza 9. maja.

(Izvirno teleografično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	5 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	20 "
1860 drž. posojilo	105	25 "
Akcie národné banke	982	"
Kreditné akcie	215	75 "
London	111	75 "
Napol.	8	97 "
C. k. cekini	—	— "
Srebro	106	15 "

Waldfhofen,

posestvo, oddaljeno 1/2 ure od litijsko postaje in ravno toliko od Savske postaje, prav lepo proti solncu pri okrajni cesti, s 13 oralni njiv, 9 oralov travnikov in vrtov, 18 oralov gozda in 2 oralna paše, se prodaja dobrovoljno za ceno 6500 gld., od katerih se 1500 gld. precej, 5000 gld. pak v letnih obrokih proti 6% plača. — Natančneje se izvē pri e. kr. poštarji v Zagorji. (123—1)

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Štev. 205.

Natečaj.

V šolskem okraji Koparske okolice so razpisane sledeče službe:

Učiteljske službe v šolski občini III. vrste v Ospu, Boljuncu in Lonki. Dohodke teh služeb naznanja deželnega šolske postave od 30. marca 1870.

Prosilec naj svoje prošnje vložijo, predvse z dokazom učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja, najdalje do 15. junija t. l. pri doličnih krajnih šolskih svetih. (124—1)

C. k. okrajni šolski svet v Kopru, 6. maja 1874.

Jurij Čik

vrvar ali zalar,

ki stanuje na Žabjeku, hišna štev. 83, pripomorejo sl. občinstvu svojo zalogo najboljših in trdno izdelanih raznovrstnih

vrvarskih del, vrvi, štrikov itd.
po najnižji ceni.

Zaloga

mojih izdelkov je pri g. Karlu Ahčinu, trgovcu pri sv. Florijanu v Ljubljani, na katerega naj se pošiljajo vsa ustna in pisema naročila. (120—1)

100

Obiskovalnih listkov

(Visitkarten à la minute)

se natiskuje v

R. Milicevi tiskarnici v Ljubljani, na starem trgu štev. 33
po 60 kr., 70 kr. in n.

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod prevzema

Denarje na obrest

pod sledenimi pogoji:

a) v giro-contu proti vložilnim in cheques-knjižicam,
kjer se more vsakateri znesek od 5 gld. vije vložiti ter se do zneska 3000 gld. more vzdigniti, in sicer

s 5% brez obznanila,
s 5½% proti 15dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih;

s 6% proti 90dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih.

b) Proti kasnim pismom (Kassenscheine), glasečimi
se na ime ali na prinesitelja,
s 4½% brez obznanila,
s 5½% proti 30dnevnu obznanilu.

Uloge v giro-contu proti knjižicam in rabljenim kasnim pismom uživajo obresti od 1. julija 1873 dalje.

Filijala štajerske eskomptne banke eskomptira dalje **premenjave tržišča** (Platzwechsel) in **domicile** do 150 dnj tekočega časa na Gradec, Dunaj, Trst, Celovec in druga domača tržišča, ako je tam banka ali bankna filijala, — ona preskrbuje komisijonsko nakupovanje in prodajanje vseh vrst vrednostnih papirjev in efektov kakor je kurs proti najbolj ceni proviziji, — prevzema v inkaso menjice in nakaznice za domača in tuja tržišča. (110—3)

Samostojno kreditno društvo tega zavoda daje kredite po statutnih določbah. *)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

*) Izpisi iz statut kakor tudi prosilni blanketi se na ustno ali pisemo zahtevanje dajo zastonj v pisarni tega zavoda.

Jože Unger, puškar,

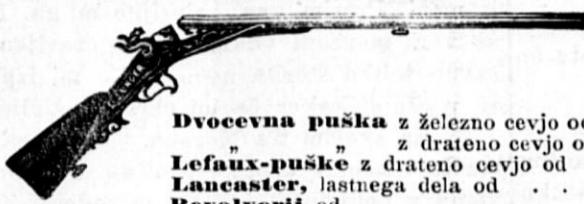
Gradec, Sporgasse št. 20,

priporoča svojo

veliko zalogo strelnega orožja

ped popolnim poroštvo.

Dvocevna puška z železno cevjo od gl. 12.50 do gl. 15

z drateno cevjo od " 18—" " 25

Lefaux-puške z drateno cevjo od " 35—" " 120

Lancaster, lastnega dela od " 65—" " 160

Revolverji od " 8—" " 30

Terceroli enocevni od " 1.50—" " 2

dvocevni od " 2.60—" " 3

sicer vse vrste patronov in louskih priprav. (101—4)

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju urno izvršujejo.

Lastnina in tisk "Narodne tiskarne".